

Dôvodová správa

Informatívna správa

o implementácii eurofondov v Košickom samosprávnom kraji v PO 2007 – 2013 so stavom k 31. 3. 2011

Informatívna správa o absorpčnej schopnosti Košického samosprávneho kraja v rámci čerpania prostriedkov z fondov EÚ v programovacom období 2007 – 2013, ktorá bola predložená do 6. rokovania Zastupiteľstva KSK, sledovala stav podaných a schválených žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z jednotlivých fondov Európskej únie. Údaje boli čerpané z oficiálnych zdrojov so stavom k 30.6.2010.

Predkladaný materiál sa zameriava na stav implementácie schválených projektov, pričom porovnáva postavenie KSK s ďalšími siedmimi kraji SR podľa jednotlivých operačných programov (OP). Vyhodnocované informácie za obdobie 1. 4. 2010 - 31.3.2011 sú excerptované zo zdrojov Centrálného koordinačného orgánu (CKO) – Informačno-technologický monitorovací systém (ITMS) a Riadiaceho orgánu pre implementáciu ROP.

1. Prehľad pomoci EÚ v rámci Národného strategického referenčného rámca SR (ďalej len „NSRR SR“)

1.1. Prehľad implementácie pomoci EÚ podľa jednotlivých operačných programov

V rámci programovacieho obdobia 2007 – 2013 je na všetky operačné programy NSRR SR alokovaných 11 360 619 950 EUR. K sledovanému obdobiu 31.3.2011 bola zazmluvnená nenávratná finančná pomoc (ďalej len NFP) pre projekty v objeme 4 989 451 230 EUR, čo predstavuje 44 % zazmluvnenia vo vzťahu k celkovej alokácii pre SR na programovacie obdobie. Čerpanie prostriedkov dosiahlo 1 474 938 843 EUR, teda 13 % z alokovaného objemu.

Podľa údajov z tabuľky č. 1 je evidentné, že najvyššia miera **zazmluvnenia finančných prostriedkov** je v OP Zdravotníctvo (OP Z) - 94%, Regionálnom operačnom programe (ďalej len ROP) - 79% a v OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len OP KaHR) - 64%. Viac ako polovica celkovej alokácie je zazmluvnená v OP Životné prostredie (ďalej len OP ŽP) – 55%. Najmenej zazmluvnených finančných prostriedkov z celkovej alokácie je v OP Informatizácia spoločnosti (ďalej len OP IS) – 9%, OP Vzdelávanie (ďalej len OP V) – 18% a OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia (ďalej len OP ZaSI) – 21%.

Z prehľadu **čerpania finančných prostriedkov** za jednotlivé operačné programy (bez OP Bratislavský kraj a OP Technická asistencia) vyplýva, že k 31.3.2011 je najvyššie percento čerpania v rámci ROP – 26%, OP Zdravotníctvo (ďalej len OP Z) – 21% a OP Doprava (ďalej len OP D) – 19%. Najmenej prostriedkov bolo doposiaľ vyčerpaných v OP IS – 1 %. Veľmi nízka úroveň čerpania je v rámci OP V a OP ZaSI – 3%.

Porovnaním **objemu finančných prostriedkov** (tab. č. 1) zisťujeme, že k 31.3.2011 bolo vyčerpaných najviac finančných prostriedkov v OP D, v ROP, OP ŽP a v OP KaHR. Najmenej sa čerpalo z OP IS a to len v Bratislavskom kraji, v ostatných siedmich krajoch zatiaľ neboli využité žiadne finančné prostriedky. Nepriaznivá situácia je aj v čerpaní prostriedkov z OP V a OP ZaSI.

Tabuľka č. 1

Operačný program	Alokácia pre SR PO 2007 – 2013 (EÚ zdroje)	Zazmluvnené	% zazmluvnenia	Čerpané	% čerpania
OP TP	97 601 421	0		0	
OP IS	988 095 405	84 424 737	9	12 869 521	1
OP BK	87 000 000	34 676 998	40	17 462 711	20
OP V	617 801 578	111 807 840	18	19 643 230	3
OP ZaSI	881 801 578	182 299 920	21	25 656 026	3
OP Z	250 000 000	235 971 796	94	52 865 477	21
OP VaV	1 209 415 373	516 766 842	43	96 052 693	8
OP KaHR	777 000 000	494 881 372	64	119 968 292	15
OP ŽP	1 800 000 000	998 755 376	55	149 606 807	8
ROP	1 445 000 000	1 146 783 291	79	370 840 507	26
OP D	3 206 904 595	1 183 083 058	37	609 973 579	19
NSRR spolu	11 360 619 950	4 989 451 230	44	1 474 938 843	13

Zdroj: ITMS

1.2. Prehľad zazmluvnených a čerpaných NFP k 31.3.2010 a 31.3.2011

Z porovnania ukazovateľov za rovnaké obdobie v roku 2010 vidieť, že došlo k akcelerácii zazmluvnenia a čerpania NFP (tab. č. 2). **K 31.3.2010 bolo zazmluvnených 26% NFP**, pričom najúspešnejší bol OP Z - 52%, OP KaHR - 43% a OP ŽP - 34%. Najnižšia miera zazmluvnenia bola dosiahnutá v OP IS – 6%, OP V – 13% a OP ZaSI – 21%. **V čerpaní zdrojov** bola najpriaznivejšia situácia v ROP – 10%, OP D – 8% a v OP Z – 6%. Najnižšia úroveň čerpania NFP bola v OP IS – len 0,5%, v OP VaV – 2%, len po 3% boli vyčerpané v OP V, OP KaHR a OP ŽP. Najvýraznejšie zrýchlenie v čerpaní NFP bolo v ROP – nárast o 16%, v OP Z – nárast o 15%, OP KaHR – nárast o 12% a OP D – nárast o 11%.

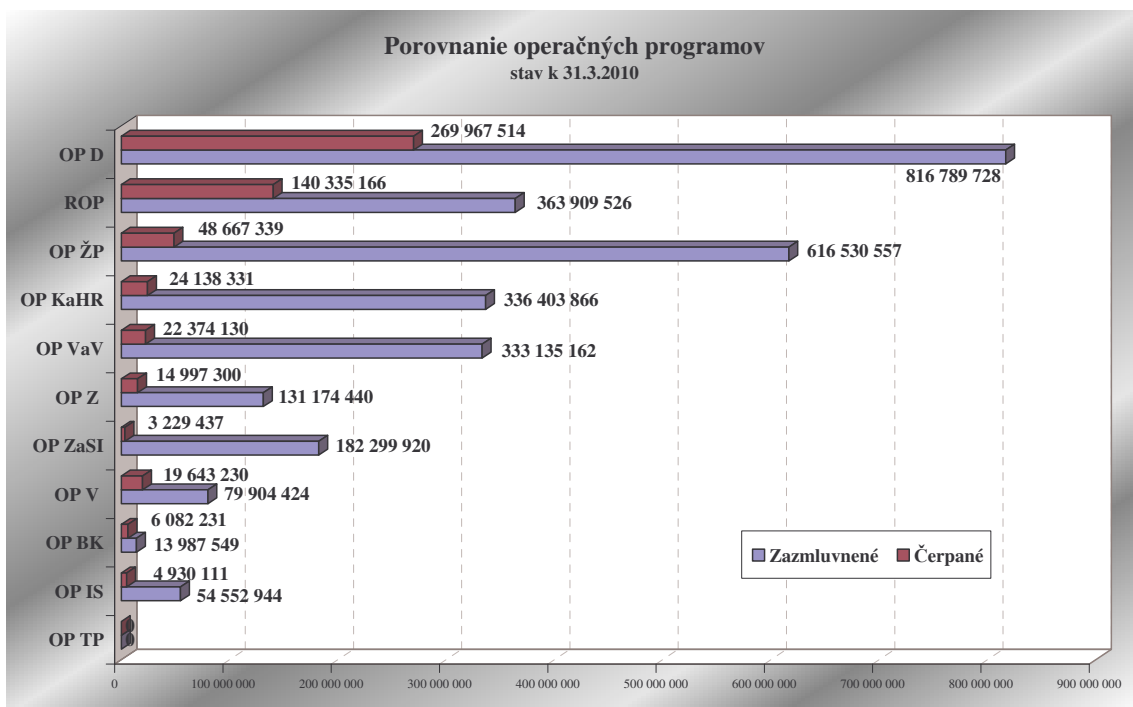
Objemy finančných prostriedkov podľa jednotlivých OP sú uvedené v nasledujúcej tabuľke a v grafoch.

Tabuľka č. 2

Operačný program	NSRR SR			
	Zazmluvnené	Čerpané	Zazmluvnené	Čerpané
	Stav k 31. 03. 2010		Stav k 31. 03. 2011	
OP TP	0	0	0	0
OP IS	54 552 944	4 930 111	84 424 737	12 869 521
OP BK	13 987 549	6 082 231	34 676 998	17 462 711
OP V	79 904 424	19 643 230	111 807 840	19 643 230
OP ZaSI	182 299 920	3 229 437	182 299 920	25 656 026
OP Z	131 174 440	14 997 300	235 971 796	52 865 477
OP VaV	333 135 162	22 374 130	516 766 842	96 052 693
OP KaHR	336 403 866	24 138 331	494 881 372	119 968 292
OP ŽP	616 530 557	48 667 339	998 755 376	149 606 807
ROP	363 909 526	140 335 166	1 146 783 291	370 840 507
OP D	816 789 728	269 967 514	1 183 083 058	609 973 579
spolu	2 928 688 116	554 364 789	4 989 451 230	1 474 938 843

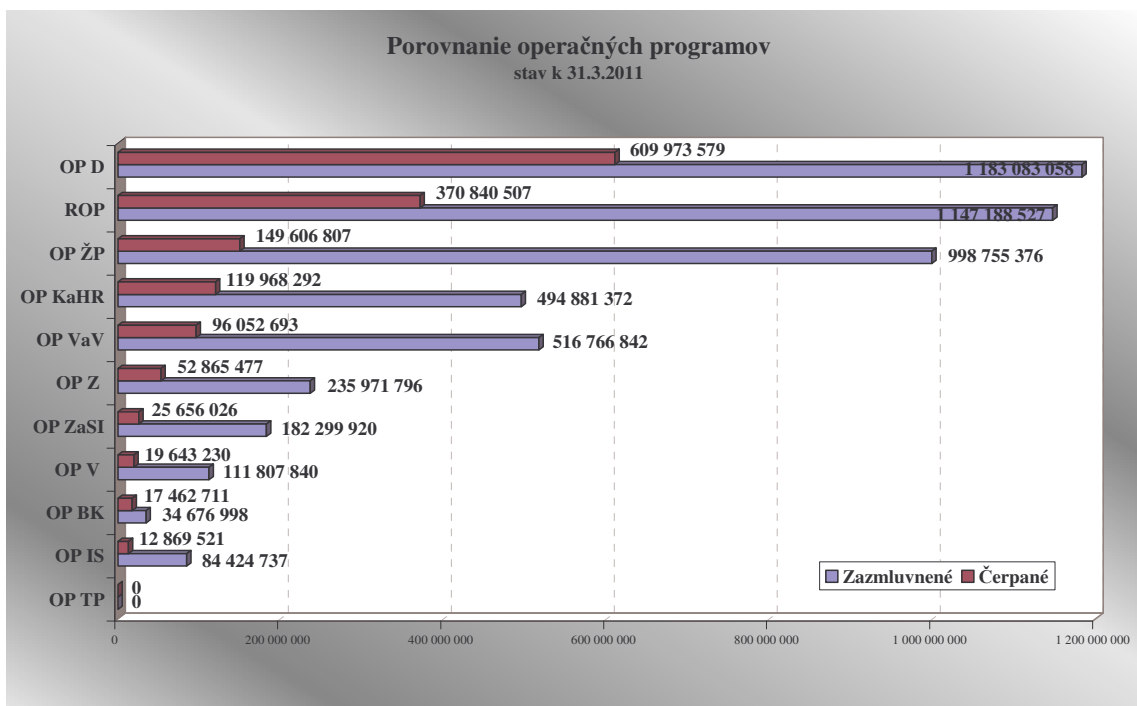
Zdroj: ITMS

Graf č. 1

Zdroj: ITMS

Graf č. 2

Zdroj: ITMS

Na základe vyššie uvedených údajov možno v období do konca programovacieho obdobia 2007 – 2013 očakávať v prípade niektorých OP nízky počet výziev na predkladanie projektov, v závislosti od množstva voľných finančných prostriedkov, alokovaných na OP. Je možné očakávať aj realokácie finančných prostriedkov na tie OP, v rámci ktorých dôjde k zrýchlenému vyčerpaniu maximálne možného objemu celkovej alokácie pre SR.

Potvrďuje to aj **aktuálny indikatívny zoznam výziev** na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP na spolufinancovanie projektov, realizovaných v rámci operačných programov NSRR SR na rok 2011:

- OP Z – plánované sú 2 výzvy vo výške 9 440 839 EUR,
- OP V – je plánovaných 5 výziev v sume 74 640 000 EUR,
- OP VaV – pripravujú sa 4 výzvy o objeme 285 000 000 EUR,
- OP KaHR – 1 výzva s alokáciou 18 120 00 EUR,
- OP ŽP – plánuje sa vyhlásiť 6 výziev v celkovej sume 237 690 000 EUR,
- OP ZaSI – 5 výziev o celkovom objeme 11 067 240 EUR,
- OP IS – 13 výziev v celkovej sume 282 402 305 EUR.

ROP je v súčasnosti v procese schvaľovania jeho revízie Európskou komisiou, preto harmonogram výziev bude pripravený a zverejnený až po ukončení tohto procesu.

2. Prehľad regionálnej implementácie pomoci EÚ

Pri sledovaní implementácie projektov v rámci krajov porovnávame najprv objem zazmluvnených a vyčerpaných finančných prostriedkov za všetky operačné programy

Prehľad zazmluvnených a čerpaných finančných prostriedkov za jednotlivé kraje SR je uvedený v tabuľke č. 3 a v nasledujúcich grafoch. V tabuľke č. 3a je uvedený prehľad zazmluvnených a čerpaných finančných prostriedkov za jednotlivé kraje SR bez OP Doprava.

Tabuľka č. 3

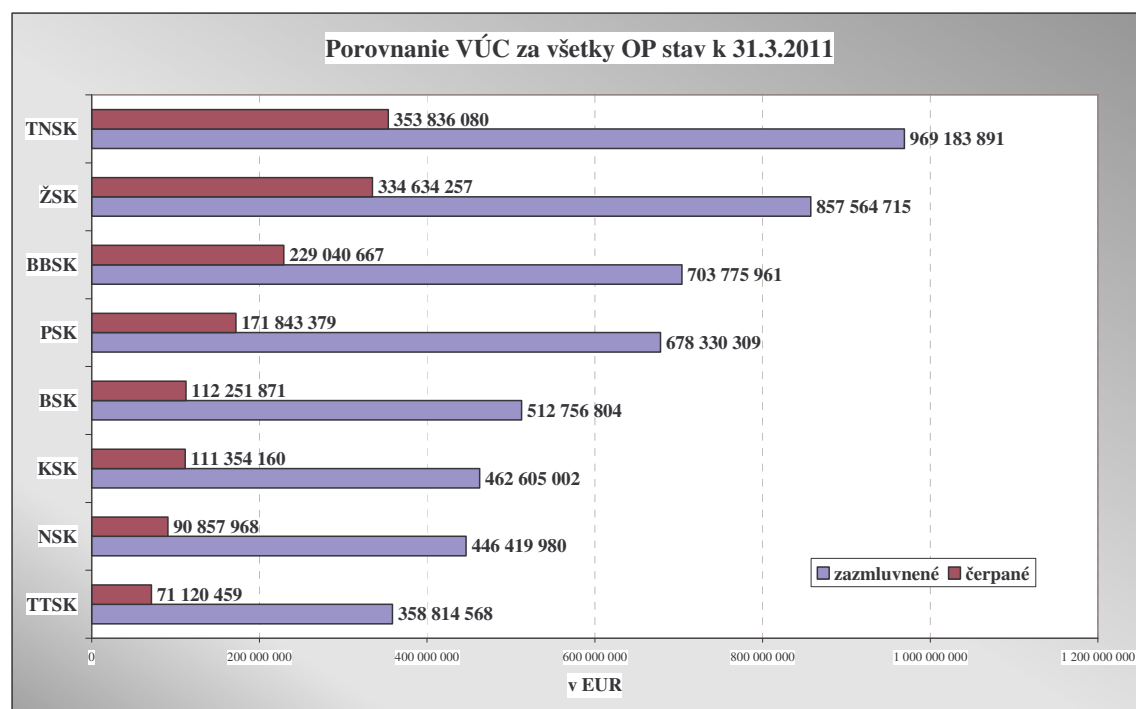
VUC	Čerpané		Zazmluvnené	
	Stav k 31. 03. 2010	Stav k 31. 03. 2011	Stav k 31. 03. 2010	Stav k 31. 03. 2011
TTSK	20 694 556	71 120 459	163 928 426	358 814 568
NSK	26 418 337	90 857 968	198 409 829	462 605 002
KSK	24 183 424	111 354 160	210 647 846	512 756 804
BSK	51 191 631	112 251 871	351 136 508	446 419 980
PSK	43 775 942	171 843 379	356 707 502	703 775 961
BBSK	90 017 320	229 040 667	463 398 524	678 330 309
ŽSK	163 798 431	334 634 257	704 386 679	857 564 715
TNSK	127 782 264	353 836 080	396 281 500	969 183 891
Σ	547 861 905	1 474 938 843	2 844 896 814	4 989 451 230

Zdroj: ITMS

Tabuľka č. 3a

VUC	Čerpané	Zazmluvnené
	Stav k 31. 03. 2011	
TTSK	69 262 043	325 748 696
TNSK	78 228 913	328 678 244
NSK	90 857 968	462 605 002
BSK	96 437 905	401 460 732
KSK	111 037 205	512 051 456
BBSK	123 571 446	567 310 076
PSK	141 390 858	629 151 234
ŽSK	154 178 927	579 362 732
Σ	864 965 265	3 806 368 172

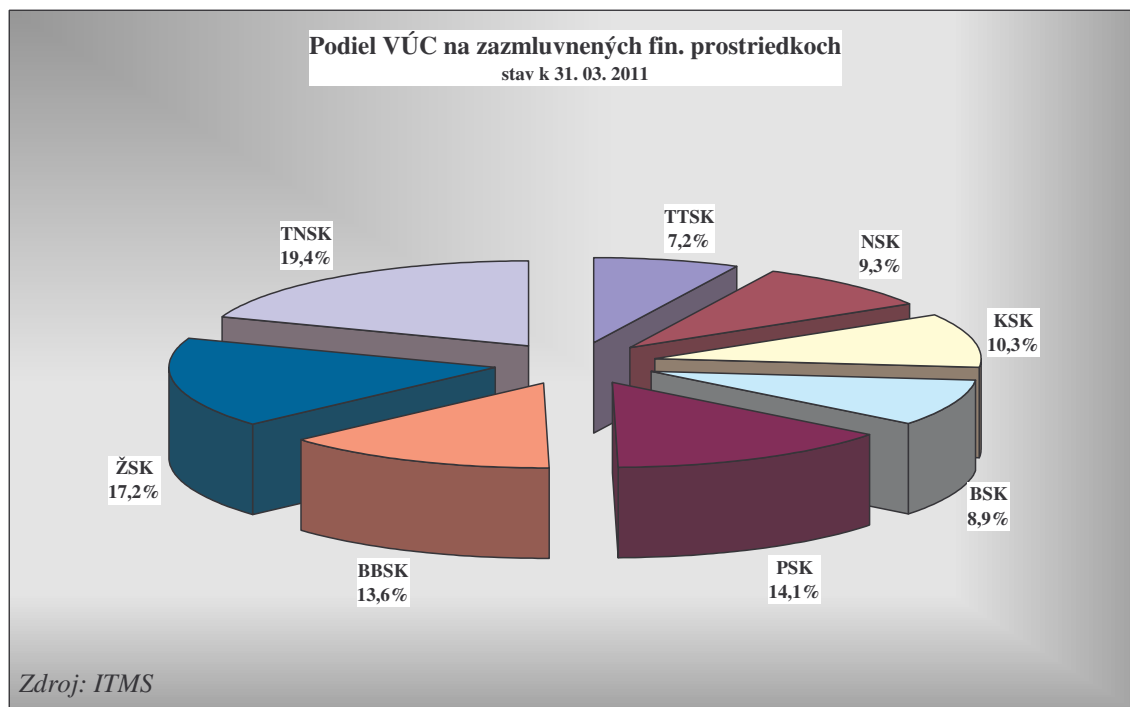
Graf č. 3

Zdroj: ITMS

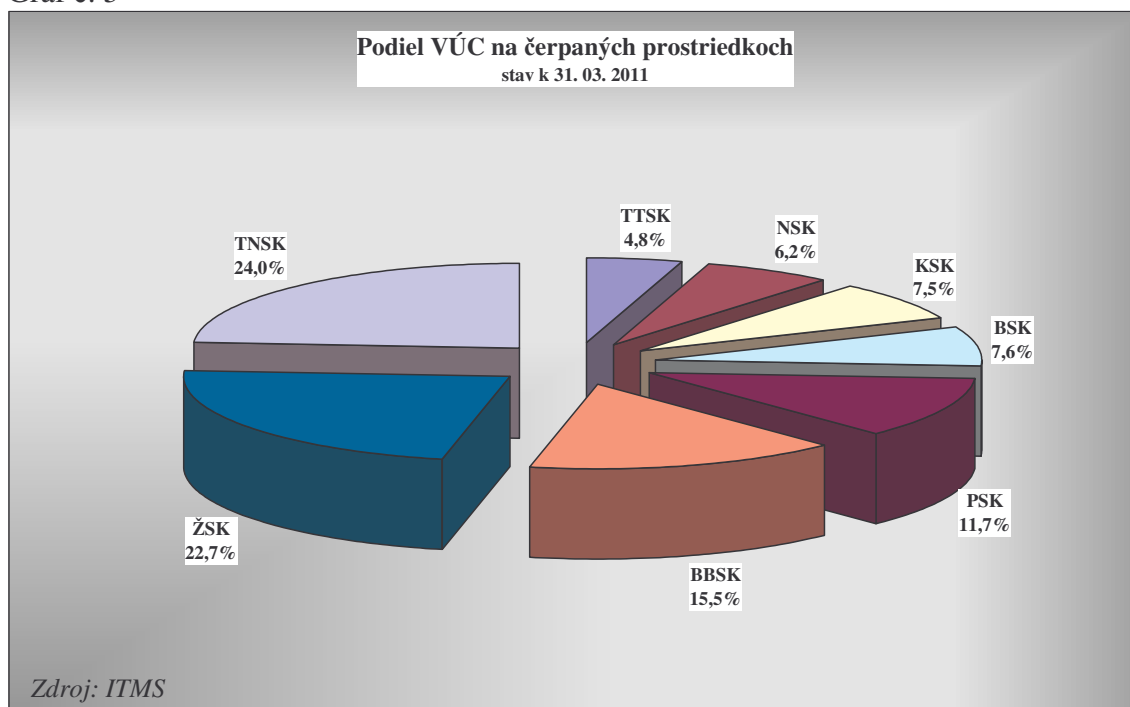
Najvyšší podiel na zazmluvnených finančných zdrojoch má Trenčiansky kraj – 19,4%, najnižší pripadá Trnavskému kraju – 7,2%. Košický kraj je s 10,3 % na 5. mieste. Výrazný odstup Trenčianskeho kraja je dôsledkom implementácie veľkých projektov dopravnej infraštruktúry (pre porovnanie: Trenčiansky kraj – 753 536 055,65 EUR, Košický kraj – 829 821,58 EUR). V grafickom vyjadrení je podiel jednotlivých VÚC na zazmluvnených finančných prostriedkoch nasledovný (graf č. 4):

Graf č. 4

Podiel jednotlivých regiónov na vyčerpaných finančných zdrojoch zobrazuje graf č. 5, z ktorého je vidieť, že najvyšší podiel čerpania majú Trenčiansky (24,0%) a Žilinský kraj (22,7%); Košický kraj je so 7,5% na 6. mieste.

Graf č. 5

3. Prehľad implementácie pomoci EÚ podľa operačných programov

V nasledujúcej časti správy sa budeme venovať čerpaniu NFP podľa OP. Z jedenástich OP nesledujeme tie, ktoré nemajú žiaden dopad na sociálno-ekonomické postavenie kraja (OP Technická pomoc a OP Bratislavský kraj). Hodnotené údaje sú uvedené v texte v dvoch sumarizačných tabuľkách č. 4 a 5.

3.1 OP Informatizácia spoločnosti

Najvyšší objem prostriedkov v rámci OP IS bol zazmluvnený v Bratislavskom kraji a iba v ňom došlo aj k ich reálnemu čerpaniu. V ostatných krajoch, vrátane KSK, boli k 31.3.2011 pre projekty OPIS zazmluvnené rovnaké objemy, ale vyčerpané neboli žiadne finančné prostriedky.

3.2 OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Podľa výšky celkového objemu zazmluvnených finančných prostriedkov v rámci OP KaHR (tab. č. 4) je najúspešnejší Banskobystrický kraj, Košický kraj je na 4. mieste. Z pohľadu čerpania zazmluvnených prostriedkov je Košický kraj s 24,1 % tesne pod celoslovenským priemerom (24,3 %).

3.3 OP Výskum a vývoj

V rámci OP VaV má najviac zazmluvnených finančných prostriedkov Bratislavský kraj, druhý v poradí je Košický kraj. Z pohľadu ich čerpania je najúspešnejší Košický kraj, ktorý k sledovanému obdobiu využil 26 344 472 EUR, čo predstavuje 23,1 %. Dosiahnutá miera čerpania NFP je o 4,6 % vyššia ako je celoslovenský priemer (18,5 %).

3.4 OP Vzdelávanie

OP V má tretí najnižší objem zazmluvnených NFP a v porovnaní objemu vyčerpaných prostriedkov sa radí na predposledné miesto. Z jednotlivých krajov má najviac nakontrahovaných prostriedkov Košický kraj (22 228 142 EUR), z ktorých bolo k 31.3.2011 vyčerpaných 3 636 890 EUR, t.j. 16,4 %. V porovnaní výšky čerpaných prostriedkov s ostatnými kraji sa KSK radí na 3. miesto.

3.5. OP Životné prostredie

OP ŽP patrí k OP s najvyšším objemom zazmluvnených NFP (55%). KSK má k sledovanému obdobiu podpísané zmluvy o poskytnutí NFP na 136 158 065 EUR, čo je 4. najvyšší objem v rámci SR. Doposiaľ bolo využitých 23 100 361 EUR, t.j. 17,0 % (celoslovenský priemer je 14,9 %).

3.6. OP Doprava

Z OP D je najviac finančných prostriedkov alokovaných do Trenčianskeho, Žilinského a Banskobystrického kraja. Do Košického kraja pôvodne neboli alokované žiadne prostriedky, dodatočne bolo riadiacim orgánom rozhodnuté podporiť projekty, ku ktorým boli podpísané zmluvy na 829 8722 EUR. K 31.3.2011 bolo z uvedenej sumy vyčerpaných 372 888 EUR, t.j. 44,9 %.

Tabuľka č. 4

Zazmluvnené prostriedky (zdroje EÚ 85%)

Operačný program	TTSK	BSK	NSK	KSK	BBSK	PSK	ŽSK	TNSK
OP IS	4 026 316	56 240 836	4 026 316	4 026 315	4 026 316	4 026 316	4 026 007	4 026 316
OP KaHR	32 394 502	15 449 838	70 869 058	53 333 518	136 593 866	102 589 164	49 196 951	34 454 474
OP VaV	35 786 745	171 161 870	52 365 490	100 739 090	54 198 827	24 577 385	71 538 349	6 399 086
OP V	8 824 367	13 097 979	11 875 484	19 729 022	13 789 010	18 062 946	16 417 888	10 011 144
OP ŽP	94 222 829	74 438 880	107 176 204	120 285 253	152 461 465	155 987 396	186 665 170	107 518 178
OP BK	0	34 676 998	0	0	0	0	0	0
OP D	33 065 872	44 959 248	0	705 348	111 020 233	74 624 727	278 201 983	640 505 647
OP TP	0	0	0	0	0	0	0	0
OP ZaSI	11 234 354	15 139 330	17 505 340	27 516 802	36 469 579	45 149 954	13 772 045	15 512 515
OP Z	16 298 349	7 825 000	33 381 881	43 396 004	48 821 276	53 081 250	30 074 035	3 094 000
ROP	122 961 234	13 430 000	165 405 230	143 025 451	120 949 737	225 676 823	207 672 287	147 662 529
Súčet	358 814 568	446 419 980	462 605 002	512 756 804	678 330 309	703 775 961	857 564 715	969 183 891

Zdroj: ITMS

Stav: k 31.03.2011

Tabuľka č. 5

Vyčerpané prostriedky (zdroje EÚ 85%)

Operačný program	TTSK	NSK	KSK	BSK	PSK	BBSK	ŽSK	TNSK
OP IS	0	0	0	12 869 521	0	0	0	0
OP KaHR	10 580 747	8 968 951	12 691 119	6 014 000	23 731 430	35 475 631	13 554 136	8 952 276
OP VaV	8 172 094	10 920 723	23 294 544	30 079 086	5 146 805	9 656 723	8 748 842	33 876
OP V	918 514	1 356 941	3 236 155	1 893 652	4 026 758	2 301 270	3 489 966	2 419 975
OP ŽP	12 377 876	7 596 524	20 563 547	19 611 656	23 693 609	21 300 242	18 349 418	26 113 933
OP BK	0	0	0	17 462 711	0	0	0	0
OP D	1 858 417	0	316 955	15 813 967	30 452 521	105 469 221	180 455 330	275 607 167
OP TP	0	0	0	0	0	0	0	0
OP ZaSI	793 132	1 531 214	3 202 499	4 525 749	6 991 005	5 550 587	1 532 206	1 529 634
OP Z	735 647	18 287 300	5 770 082	2 025 722	4 869 611	7 277 036	13 900 079	0
ROP	35 684 035	42 196 314	42 279 259	1 955 807	72 931 639	42 009 956	94 604 279	39 179 218
Súčet	71 120 459	90 857 968	111 354 160	112 251 871	171 843 379	229 040 667	334 634 257	353 836 080

Zdroj: ITMS

Stav: k 31.03.2011

3.7 OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Z regionálneho hľadiska je v OP ZaSI najviac finančných prostriedkov zazmluvnených v Prešovskom (24%), Banskobystrickom (20%) a Košickom kraji (15%). K 31.3.2011 je v čerpaní finančných prostriedkov poradie úspešnosti krajov identické – Prešovský (27%), Banskobystrický (22%) a Košický (12%). Do Košického kraja boli zazmluvnením alokované finančné prostriedky vo výške 182 299 920 EUR a reálne bolo čerpaných 25 656 026 EUR.

3.8 OP Zdravotníctvo

Podľa výšky celkového objemu zazmluvnených finančných prostriedkov v rámci OP Z (tab. č. 4) je najúspešnejší Prešovský kraj (23%); Košický kraj s 18% je na 3. mieste. Vo finančnom vyjadrení to pre KSK reprezentuje sumu 43 396 004 EUR. Z pohľadu čerpania zazmluvnených prostriedkov je na úspešnejší Nitriansky kraj s 35 %, pred Žilinským (26%) a Banskobystrickým krajom (14%). Košický kraj je na úrovni priemeru s 11%, čo predstavuje 5 770 082 EUR.

3.9 Regionálny operačný program

K 31.3.2011 ROP dosahuje druhý najvyšší objem zazmluvnenej (79%) a prvý vyčerpanej NFP (26%). Z pohľadu pomeru zazmluvnených k vyčerpaným finančným prostriedkom je ROP spomedzi všetkých OP na 3. mieste s 32,3%-nou mierou čerpania.

Z jednotlivých krajov má najviac prostriedkov nakontrahovaných Prešovský kraj - 20% (225 676 823 EUR), ďalším v poradí je Žilinský – 18% (207 672 287 EUR) a Nitriansky kraj – 14% (165 405 230 EUR). Košický kraj je na 5. mieste s 12%-ným zazmluvnením (143 025 451 EUR).

Z hľadiska výšky čerpaných prostriedkov sa v porovnaní s ostatnými kraji KSK radí na 3. miesto – 11,4% (42 279 259 EUR), za Žilinským – 25,5% (94 604 279 EUR) a Prešovským krajom – 19,7% (72 931 639 EUR).

Tabuľka č. 6

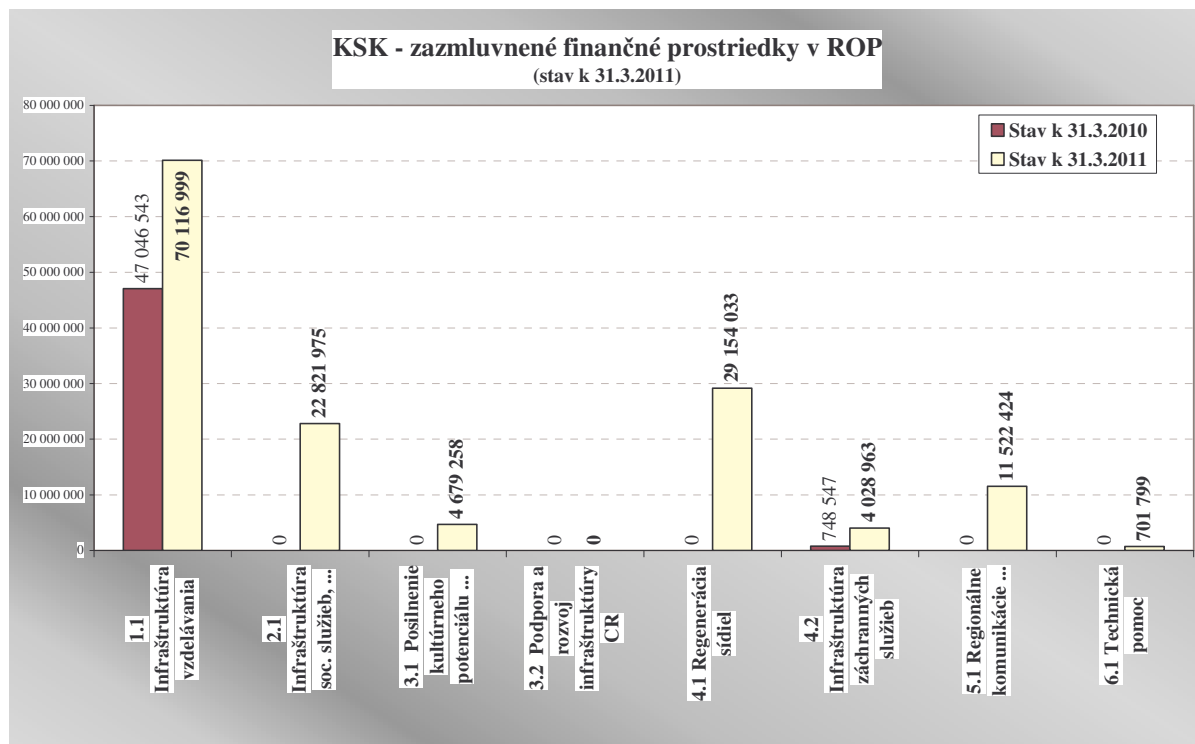
Regionálny operačný program	Projekty zazmluvnené	Finančné zdroje EÚ (85%)			Rozsah zazmluvnenia v %
		alokované	zazmluvnené	zostatok (s.2 - s.3)	
Prioritná os	1	2	3	4	5
1.1 Infraštruktúra vzdelávania	90	55 760 000	70 116 999	-14 356 999	125,7
2.1 Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	18	36 720 000	22 821 975	13 898 025	62,2
3.1 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov	4	20 464 000	4 679 258	15 784 742	22,9
3.2 Podpora a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu	0	10 000 000	0	10 000 000	0
4.1 Regenerácia sídiel	52	75 000 440	29 154 033	45 846 407	38,9
4.2 Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	15	10 913 163	4 028 963	6 884 200	36,9
5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov	4	24 480 000	11 522 424	12 957 576	47,1
6.1 Technická pomoc	4		701 799		
Spolu za ROP	187	233 337 603	143 025 451	90 312 152	61,3

Zdroj: ITMS, www.ropka.sk

K 31.3.2011 bolo pre KSK v rámci ROP zazmluvnených 187 projektov, čo v celkovom finančnom vyjadrení je 143 025 451 EUR (tab. č. 6). V percentuálnom vyjadrení to z indikatívnej regionálnej alokácie (233 337 603 EUR) predstavuje 61,3 %-ný rozsah zazmluvnenia. Rozsah čerpania finančných prostriedkov je v KSK na úrovni 18,1%.

Najlepšie výsledky pri porovnaní zazmluvnenia a príslušnej alokácie dosahuje Košický kraj v opatrení 1.1 - Infraštruktúra vzdelávania (125,7%), v opatrení 2.1 - Infraštruktúra sociálnych služieb (62,2%) a v opatrení 5.1 - Regionálne komunikácie (47,1%). Stav zazmluvnených finančných prostriedkov v absolútnych číslach podáva graf č. 6.

Graf č. 6

Zdroj: ITMS, www.ropka.sk

Uznesením Vlády SR č. 546/2010 bolo schválené financovanie dodatočne vytvorenej prioritnej osi Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) Košice 2013, keď na realizáciu investičných projektov z fondov EÚ bolo navrhnuté dodatočne navýšiť alokáciu ROP z finančných prostriedkov, pridelených SR z ERDF. Celková navrhovaná výška alokovaných finančných prostriedkov na investičné projekty v rámci prioritnej osi 7 ROP je 60 mil. EUR; pre projekty KSK je rozpočtovaných 10 500 000 EUR.

Dodatočné zvýšenie finančného plánu ROP na realizáciu projektov EHMK v rámci novej prioritnej osi je navrhnuté v dokumente „**Revízia Regionálneho operačného programu** v polovici programovacieho obdobia – dodatočné úpravy v súvislosti so zapracovaním pripomienok Európskej komisie“. Vyhotovenie tohto dokumentu bolo vyvolané dôsledkami globálnej ekonomickej krízy, potrebou riešenia jej dopadov, potrebou riešenia komplexnej obnovy hmotnej infraštruktúry obcí, najviac postihnutých povodňami v roku 2010 (uznesenie Vlády SR č. 566/2010), ako aj ďalšími externými zmenami. Na základe pripomienok Európskej komisie (EK), zaslaných k návrhu revízie ROP, ako aj v súlade s výsledkami rokovania so zástupcami EK a Riadiaceho orgánu pre ROP a následnými rokovaniami so socioekonomickými partnermi, boli niektoré časti návrhu revízie ROP dodatočne upravené

a to v súvislosti s nasledovnými skutočnosťami (*Oznámenie o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z.z. ..., MPA RV SR, apríl 2011*):

1. presun finančných prostriedkov z prioritnej osi 3 ROP (oblasť kultúrnej infraštruktúry) do prioritnej osi 4 na podporu infraštruktúry bývania prostredníctvom inovatívneho finančného mechanizmu JESSICA s cieľom vytvorenia pilotného mechanizmu na podporu infraštruktúry bývania zo štrukturálnych fondov, ktorý bude možné aplikovať aj na financovanie širšieho okruhu oblastí,
2. úprava stratégie ROP v oblasti infraštruktúry sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
3. úprava stratégie ROP v oblasti infraštruktúry cestovného ruchu
4. doplnenie merateľných ukazovateľov energetickej efektívnosti a spresnenie definícií vybraných merateľných ukazovateľov,
5. aplikovanie princípu riešenia prekročeného objemu schválených finančných prostriedkov v rámci prioritnej osi 1 ROP s cieľom väčšej podpory zariadení infraštruktúry vzdelávania,
6. formálne úpravy identifikačných údajov orgánov, zapojených do implementácie ROP a aktualizácia údajov v celom dokumente k februáru 2011

Účelom revízie ROP je okrem realizácie vyššie uvedených bodov aj efektívne využitie finančných prostriedkov v rámci všetkých prioritných osí ROP, včasné vyčerpanie celkovej alokácie ROP a efektívnejšie vykazovanie príspevku ROP k horizontálnej priorite Trvalo udržateľný rozvoj.

V súčasnosti je v súlade s harmonogramom prípravy a schvaľovania revízie ROP celý doplnený dokument predložený EK na posúdenie a schválenie, ktoré má byť ukončené v júni 2011. Po zapracovaní pripomienok EK do dokumentácie ROP a ITMS bude revidovaný ROP platný od augusta 2011.

4. Prehľad implementácie Programu rozvoja vidieka SR a Operačného programu Rybné hospodárstvo

4.1 Program rozvoja vidieka SR

V rámci Programu rozvoja vidieka SR (PRV) je z EAFRD celkovo alokovaných **1 388 898 827 EUR**, vrátane príspevku zo ŠR. K 31.12.2010 PRV vykazuje pri porovnaní s OP NSRR SR a OP RH tretí najvyšší objem zazmluvnenej a druhý najvyšší objem vyčerpanej NFP. Z pohľadu pomeru zazmluvnených k vyčerpaným finančným prostriedkom je PRV spomedzi všetkých OP na 3. mieste so 49,6%-nou mierou čerpania.

Tabuľka č. 7

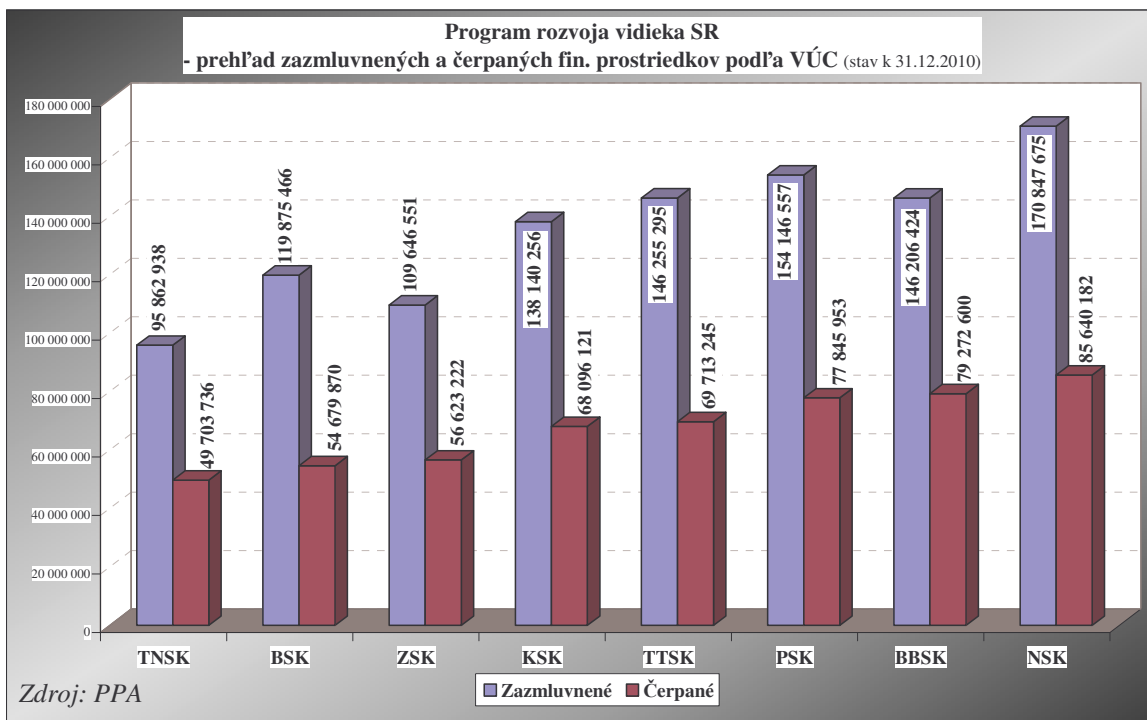
Prioritná os	Alokácie (EU+SR)	Zazmluvnené	Čerpané	Rozsah čerpania
1	839 345 149	730 461 176	410 033 060	49%
2	126 583 600	119 097 809	62 004 020	49%
3	343 956 872	231 422 176	71 282 854	21%
4	79 013 206	18 940 337	2 091 603	3%
Celkom:	1 388 898 827	1 099 921 498	545 411 537	39%

Zdroj: PPA

Stav k 31.12.2010

Z jednotlivých krajov má najviac prostriedkov nakontrahovaných Nitriansky kraj – 15,8% (170 847 675 EUR), ďalšími v poradí sú Prešovský – 14,3% (154 146 557 EUR) a Trnavský kraj – 13,5% (146 255 295 EUR). Košický kraj je na 5. mieste s 12,8%-ným zazmluvnením (138 140 256 EUR). Z hľadiska stavu čerpania finančných prostriedkov je poradie nasledovné: Nitriansky kraj – 15,8% (85 640 182 EUR), Banskobystrický kraj – 14,6% (79 272 600 EUR) a Prešovský kraj – 14,4% (77 845 953 EUR). Košický kraj je na 5. mieste – 12,6% (68 096 121 EUR).

Graf č. 7

4.2 Operačný program Rybné hospodárstvo

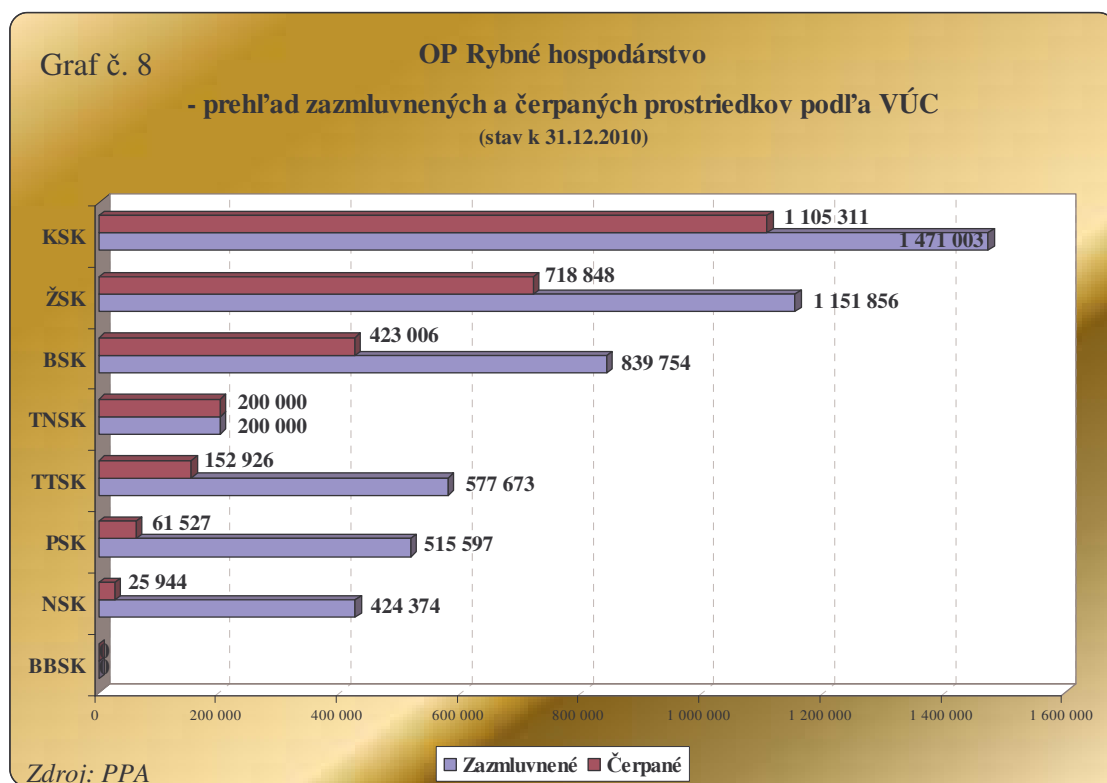
V rámci OP RH je z EAFRD celkovo alokovaných **18 922 751 EUR**, vrátane príspevku zo ŠR. K 31.12.2010 OP RH vykazuje pri porovnaní s OP NSRR SR a PRV najnižší objem zazmluvnenej a aj vyčerpanej NFP. Z pohľadu pomeru zazmluvnených k vyčerpaným finančným prostriedkom je OP RH spomedzi všetkých OP na 1. mieste so 51,9%-nou mierou čerpania.

Tabuľka č. 8: Sumárny prehľad za OP Rybné hospodárstvo (stav k 31.12.2010)

Opatr.	Názov opatrenia	Alokácie EÚ + SR	Zazmluvnené	Čerpané	Rozsah čerpania
2.1	Investície do akvakultúry	10 239 922	2 697 891	1 258 244	12,3%
2.2	Investície do spracovania a uvádzania na trh	4 388 538	1 855 767	1 082 997	24,7%
3.1	Organizácie výrobcov	1 014 517	0	0	0%
3.2	Podpora a rozvoj nových trhov	2 367 206	0	0	0%
5.1	Technická pomoc	912 568	626 600	346 321	38,0%
Celkom		18 922 751	5 180 257	2 687 561	14,2%

Zdroj: PPA

Z regionálneho hľadiska (graf č. 8) má v rámci OP RH najviac prostriedkov zazmluvnených Košický kraj – 28,4% (1 471 003 EUR), ďalšími v poradí sú Žilinský – 22,2% (1 151 856 EUR) a Bratislavský kraj – 16,2% (839 754 EUR). Z hľadiska stavu čerpania finančných prostriedkov je poradie identické: Košický kraj – 41,1% (1 105 311 EUR), Žilinský kraj – 26,7% (718 848 EUR) a Bratislavský kraj – 15,7% (423 006 EUR).

5. Prehľad implementácie programov Európskej teritoriálnej spolupráce

5.1 Program cezhraničnej spolupráce Maďarsko – Slovenská republika 2007 - 2013

V roku 2008 bola vyhlásená **1. výzva** na predkladanie projektov. Celkovo bolo podaných 248 projektov. Na 1. výzvu bola alokovaná finančná čiastka zo zdrojov ERDF vo výške 63 538 887 EUR. Z celkového počtu podaných projektov za vedúcich partnerov z Košického kraja bolo podaných 66 projektov. V ďalších 25 projektoch žiadatelia z Košického kraja vystupovali ako cezhraniční alebo ďalší partneri. V 1. výzve bolo schválených 123 projektov a projektových zámerov v celkovom objeme 79 414 961,28 EUR. Za Košický kraj bolo schválených 39 realizačných projektov a 9 tzv. konceptov (projektových zámerov) vo výške **29 573 146,22 EUR.**

Pre **2. výzvu**, vyhlásenú v roku 2009, bola alokovaná finančná čiastka zo zdrojov ERDF vo výške 49 820 390 EUR. Celkovo bolo podaných 285 projektov. V 2. výzve bolo schválených 107 projektov a projektových zámerov vo výške celkových nákladov rozpočtov 73 885 585,87 EUR. Oprávnené subjekty z Košického kraja s maďarskými partnermi podali 97 projektov vo výške 63 902 026,72 EUR. Za Košický kraj bolo schválených 40 projektov (33 projektov + 7 konceptov) v celkovej výške **22 106 701,63 EUR.**

Úrad KSK a OvZP v oboch výzvach uspeli s 9 projektmi, ktoré prispejú ku skvalitneniu poskytovaných služieb a infraštruktúry v oblasti dopravy (3 projekty), cestovného ruchu (2 projekty) a zdravotníctva (4 projekty). Finančný prínos týchto projektov je 3 168 586 EUR.

3. výzva programu bola vyhlásená 1. decembra 2010 a ukončená 28. februára 2011. V súčasnosti je vykonávané kvalitatívne hodnotenie podaných projektov, ktoré nasleduje po formálnej kontrole. Po tomto hodnotení bude nasledovať zasadnutie Spoločného monitorovacieho výboru (jún 2011), ktoré rozhodne o schválení projektov.

Predpokladaný termín vypísania 4. výzvy Programu HU-SK je jún/júl 2011.

Tabuľka č. 9: Prehľad vyhodnotenia 2. výzvy cezhraničného programu HU-SK

Štát	Kraj/župa	Počet schválených projektov ako vedúci partner	Počet podaných projektov v %	Rozpočet schválených projektov	Rozpočet schválených projektov v %
Slovensko	Košický	17	15,9	10 755 188,19	17,1
	Nitriansky	14	13,1	5 455 356,22	8,7
	Banskobystrický	5	4,7	3 990 580,94	6,4
	Trnavský	9	8,4	389 710,06	0,6
	Bratislavský	5	4,7	3 643 506,17	5,8
Spolu Slovensko		50	46,7	24 234 341,58	38,6
Maďarsko	Borsód Abaúj Zemplén	15	14,0	8 329 867,81	13,3
	Nógrád	9	8,4	4 972 386,84	7,9
	Heves	4	3,7	1 828 293,61	2,9
	Komárom-Esztergom	3	2,8	812 904,57	1,3
	Pest	16	15,0	13 965 779,84	22,2
	Győr-Moson-Sopron	8	7,5	7 886 246,37	12,6
	Hajdu-Bihar	1	0,9	523 309,57	0,8
	Zala	1	0,9	249 621,20	0,4
Spolu Maďarsko		57	53,3	38 568 409,81	61,4
Spolu		107	100	62 802 751,39	100

5.2 ENPI CBC Maďarsko - Slovensko - Ukrajina - Rumunsko 2007 – 2013

V rámci **1. výzvy** v r. 2009 na predkladanie projektov bolo odovzdaných na Spoločný technický sekretariát 148 projektov, z toho vedúcimi partnermi z KSK bolo celkovo podaných 15 projektov. Spoločný monitorovací výbor výzvy vyhodnotil na jar v r. 2010 a schválil 47 projektov, 18 projektov zaradil do rezervného zoznamu.

Za Košický kraj bolo schválených celkom 14 projektov, z toho 8, v ktorých vystupuje žiadateľ z KSK ako vedúci partner a 6, v ktorých žiadateľ z KSK vystupuje ako cezhraničný partner. Z celkových alokovaných zdrojov v hodnote 16,6 mil. EUR smeruje **19,5 %** na územie KSK. Celkový objem zdrojov za schválené projekty, ktoré sa budú realizovať na území KSK predstavuje sumu **4 452 862 EUR**, čím sa KSK zaradil na 2. miesto z 12 krajov oprávneného územia. Úspešnejším je len Zakarpatská oblasť – jedna z troch oblastí Ukrajiny, ktoré kvôli podmienkam programu musia byť zapojené do všetkých projektov.

2. výzva bola vyhlásená Riadiacim orgánom pre ENPI 24. júna 2010. Branch Office na Úrade Košického samosprávneho kraja sa podieľal na príprave šiestich informačných dní (Rožňava, Košice, Michalovce, Veľké Trakany, Veľké Kapušany) počas trvania 2. výzvy na predkladanie žiadostí o NFP (júl – september 2010) a Fóra na vyhľadávanie partnerov dňa 29.7.2010 v Užhorode.

V rámci 2. výzvy bolo podaných 260 žiadostí o NFP, z toho v 40 projektoch je vedúcim partnerom žiadateľ z Košického samosprávneho kraja a v 48 projektoch vystupujú žiadatelia z Košického samosprávneho kraja ako projektoví partneri. V súčasnosti prebieha kvalitatívne

hodnotenie projektov. Zasadnutie výberovej komisie projektov a následné schválenie projektov 2. výzvy na zasadnutí Spoločného monitorovacieho výboru by sa malo uskutočniť podľa ročného pracovného harmonogramu v mesiacoch jún/júl 2011.

Predpokladaný termín vypísania 3. výzvy programu ENPI je jún/júl 2011.

Investičné projekty cezhraničnej infraštruktúry

Dňa 29. novembra 2010 došlo k dohode medzi slovenským a ukrajinským colným riaditeľstvom o aktivitách v rámci Priority 3: Zvýšenie efektívnosti na hraniciach. V rámci tejto priority sa zabezpečí rekonštrukcia hraničného priechodu Užhorod – Vyšné Nemecké v hodnote 5,56 mil. EUR, rekonštrukcia hraničného priechodu Veľké Slemence v hodnote 560 tis. EUR a modernizácia colnej kontroly na slovensko-ukrajinských hraničných prechodoch (Vyšné Nemecké, Ubl'a, Čierna nad Tisou, Maťovce) v hodnote 560 tis. EUR.

6. Projekty Úradu KSK a organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

Nižšie uvádzame tabuľkový prehľad úspešných projektov podľa OP NSRR a ostatných európskych podporných programov. Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že KSK sa uchádza o poskytnutie NFP najmä cez infraštruktúrne projekty, ktoré by riešili, resp. zmiernili nepriaznivý stav majetku, získaného delimitáciou v roku 2002 pri vzniku vyšších územných celkov (školské, kultúrne, sociálne a zdravotnícke zariadenia). Najvyššia požadovaná výška NFP (55 741 771 EUR) bola v rámci Regionálneho operačného programu (ROP). Na investičné projekty z ROP, zamerané najmä na rekonštrukcie školských, sociálnych a kultúrnych zariadení a na rekonštrukcie a opravy ciest II. a III. triedy bolo schválených celkovo 38 415 582 EUR. Z celkového počtu 33 podaných žiadostí bolo schválených 19, čo predstavuje takmer 58%-nú úspešnosť. Z ostatných OP najviac žiadostí bolo podaných v rámci OP Vzdelávanie (70), z ktorých bolo schválených 20 v celkovej výške NFP 3 696 568 EUR, čo predstavuje 23%-nú úspešnosť. V rámci rôznych programov a OP sa v štádiu hodnotenia nachádza ešte spolu 39 projektov s požadovanou výškou NFP 18 055 146 EUR. Celkový finančný prínos úspešných projektov Úradu KSK a OvZP zo štrukturálnych fondov predstavuje 57 784 917 EUR a z ďalších európskych programov 17 217 909 EUR.

Tabuľka č. 10: Projekty Úradu KSK a OvZP – NSRR SR

	Regionálny operačný program	OP Informatizácia spoločnosti	OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	OP Vzdelávanie	OP Životné prostredie	OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	OP Zdravotníctvo	OP Výskum a vývoj	OP Technická pomoc	Σ
Počet predložených projektov	33	1	1	70	4	5	6	1	1	122
Počet schválených projektov	19	1	0	20	3	3	0	1	1	48
Požadovaná výška NFP	55 741 771	4 736 841	6 200 000	16 202 404	9 414 646	2 425 870	25 127 953	20 912	63 068	119 933 465
Schválená výška NFP	38 415 582	4 736 841	0	3 696 568	9 022 835	1 829 111	0	20 912	63 068	57 784 917

Tabuľka č. 11: Projekty Úradu KSK a OvZP – ostatné európske podporné programy

	Program cezhraničnej spolupráce HU-SK	Program cezhraničnej spolupráce ENPI	INTERREG IVC	7. rámcový program	Nórsky finančný mechanizmus	Švajčiarsky finančný mechanizmus	iné	Σ
Počet predložených projektov	9	12	3	4	8	1	85	122
Počet schválených projektov	6	3	0	3	5	0	53	70
Požadovaná výška NFP	4 232 934	5 718 322	1 580 000	1 396 488	3 779 168	1 055 567	10 171 564	27 934 042
Schválená výška NFP	2 938 246	1 031 671	0	1 246 488	3 219 706	0	8 781 798	17 217 909

7. Zhrnutie

Z predložených prehľadov o implementácii projektov je zrejmé, že existujú pomerne výrazné rozdiely v počte zazmluvnených a čerpaných projektov zo strany jednotlivých krajov.

- Najvyšší podiel na zazmluvnených finančných zdrojoch má Trenčiansky kraj – 19,4%, najnižší pripadá Trnavskému kraju – 7,2%. Košický kraj je s 10,3 % na 5. mieste. Výrazný odstup Trenčianskeho kraja je dôsledkom implementácie veľkých projektov dopravnej infraštruktúry. Z pohľadu podielu jednotlivých regiónov na vyčerpaných finančných zdrojoch je vidieť, že najvyšší objem majú Trenčiansky (24,0%) a Žilinský kraj (22,7%); Košický kraj je so 7,5% na 6. mieste.
- Z porovnania KSK a PSK je evidentné, že PSK má celkové zazmluvnenie vyššie o 191 mil. EUR a celkové čerpanie finančných zdrojov vyššie o 60,5 mil. EUR. Rozhodujúci podiel na týchto rozdieloch majú ROP (Infraštruktúra školstva, Regionálne komunikácie), OP D (príprava a výstavba diaľnic) a OP KaHR (podpora podnikania, energetika, rozvoj cestovného ruchu). S výnimkou OP D za príčinu tohto stavu možno považovať najmä väčší počet podaných a schválených projektov z PSK v dôsledku výrazne väčšieho počtu obcí v PSK (o 226 obcí viac, t.j. o 51%) a vyššej aktivity podnikateľského sektora, samospráv a MVO v PSK.
- Z desiatich operačných programov dosiahol KSK najlepšiu úspešnosť v počte zazmluvnených a čerpaných projektov v dvoch operačných programoch (OP Vzdelávanie a OP Rybné hospodárstvo). V ostatných OP je KSK na úrovni priemeru.
- V porovnaní s obdobím pred rokom (31.3.2010) je možné konštatovať výraznú akceleráciu zazmluvnenia a čerpania NFP. K 31.3.2010 bolo zazmluvnených 26% NFP, pričom najúspešnejší bol OP Z - 52%, OP KaHR - 43% a OP ŽP - 34%. K 31.3.2011 bolo zazmluvnených už 44% NFP, pričom napr. v OP Z dosiahla miera zazmluvnenia až 94%, v ROP takmer 80% a v OP KaHR 64%. V čerpaní zdrojov je relatívne najpriaznivejšia situácia v ROP – 26%, OP Z – 21% a v OP D – 19%. Najnižšia úroveň čerpania NFP vykazuje v OP IS – len 1,3%, v OP ZaSI – 2,9%, len 3,2% bolo vyčerpaných v OP V. K 31.3.2011 bolo v rámci všetkých OP vyčerpaných len 13% NFP.
- Na základe vyššie uvedených údajov možno v období do konca programovacieho obdobia 2007 – 2013 očakávať v prípade niektorých OP veľmi málo výziev na predkladanie projektov, v závislosti od množstva voľných finančných prostriedkov, alokovaných na OP.

8. Závery

Z uvedených údajov je vidieť, že stav čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu na začiatku druhej polovice programového obdobia 2007 – 2013 nie je uspokojivý. V reakcii na tento stav vypracoval Centrálny koordinačný orgán (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR) v spolupráci s Ministerstvom financií SR správu „*Problematické oblasti implementácie operačných programov a horizontálnych priorít NSR*“, v ktorej sa konštatuje, že problémy s čerpaním sú z hľadiska procesného nastavenia čiastočne spôsobené nastavením centrálneho systému riadenia a finančného riadenia, výraznejšie však nastavením systémom riadenia niektorých Operačných programov, ktoré idú v mnohých prípadoch z hľadiska procesného nastavenia a požiadaviek na žiadateľov/prijímateľov nad rámec vyššie uvedených systémov. Zároveň boli identifikované viaceré ďalšie príčiny, ktoré mali, resp. majú výrazný dopad na stav čerpania, ako napr.:

- *investičný charakter podporovaných intervencií v SR* – projekty investičného charakteru sa vyznačujú časovo, administratívne ako aj finančne náročnou prípravnou fázou, čo oddaľuje nábeh reálneho čerpania. Taktiež priebeh implementačnej fázy neumožňuje rýchle čerpanie v prvých fázach realizácie, ale rovnomerné čerpanie prostriedkov počas celej doby realizácie projektov
- *časté zmeny legislatívy SR s dopadom na proces implementácie ŠF a KF*
- *administratívna náročnosť prípravy žiadosti o NFP a preukazovania oprávnenosti výdavkov*
- *komplikovanosť obstarávania tovarov, služieb a stavebných prác v rámci implementácie ŠF a KF*
- *znížená disponibilita finančných prostriedkov prijímateľov na spolufinancovanie ich projektov* – ako negatívny dôsledok ekonomickej krízy
- *administratívne kapacity subjektov zapojených do implementácie OP a horizontálnych priorít (HP)* – administratívne kapacity nie sú na jednotlivých subjektoch rovnomerne zabezpečené, najmä čo sa týka princípu proporcionality vo vzťahu ku alokácii OP. Taktiež problémom je nedostatočná odborná úroveň administratívnych kapacít a fluktuácia administratívnych kapacít
- *uplatňovanie zmenovej procedúry zmluvy o NFP* – systém zmenových konaní RO často nedostatočne reflektuje na potreby vyplývajúce z reálnej implementácie projektov. Nesprávne riadené zmenové konanie zo strany RO má často negatívny dopad na uplatniteľnosť schválených oprávnených výdavkov, čerpanie projektov a udržateľnosť projektov.
- *monitorovanie čistých príjmov pre projekty generujúce príjmy a posudzovanie analýzy nákladov a výnosov*
- *transparentnosť procesov implementácie OP a HP* – procesy schvaľovania žiadostí o NFP, proces odborného hodnotenia, objektívnosť a transparentnosť hodnotiacich kritérií a ich aplikácia.

Súčasťou Správy sú **konkrétne opatrenia na odstránenie** citovaných problémových oblastí s uvedenými termínmi realizácie pre jednotlivé Riadiace orgány ako napr.:

- upraviť Systém riadenia tak, aby vybrané dokumenty pri podávaní ŽoNFP boli nahradené čestnými prehláseniami a predkladané iba žiadateľmi, ktorým bola ŽoNFP schválená.
- predložiť návrh metodiky zjednodušeného vykazovania výdavkov.
- prehodnotiť dokumentáciu a počet kópií prijímateľmi predkladanej dokumentácie k zdokladovaniu oprávnenosti výdavkov, aktualizovať príručky pre prijímateľa a žiadostí o platbu, častejšie využívanie možností osobných konzultácií, individuálne riešenie problémov jednotlivých prijímateľov s cieľom predísť chybným výstupom.
- zvýšiť úroveň a kvalitu odborného hodnotenia ŽoNFP, zvýšiť transparentnosť.
- zabezpečiť legislatívnu zmenu zákona o verejnom obstarávaní.
- umožniť využitie systému predfinancovania a zálohových platieb pre jednotlivé oprávnené subjekty v zmysle Systému riadenia.
- upraviť systém riadenia tak, aby bolo možné zabezpečenie spolufinancovania projektu posudzovať na základe hospodárskych výsledkov žiadateľa.
- vypracovať metodický pokyn, ktorý bude podrobne upravovať zmenové konania s osobitnou časťou venovanou zjednodušeným spôsobom zmeny Zmluvy o NFP.
- vykonať komplexné hodnotenie efektívnosti nastavenia systému riadenia ŠF a KF.
- v prípade preukázania reálneho rizika nesplnenia záväzku n+2 bezodkladne iniciovať presun ohrozených prostriedkov do opatrení a prioritných osí, resp. OP s preukázanou absorpčnou kapacitou a ďalšie oopatrenia.

Cieľom CKO je, aby Riadiace orgány vyvinuli maximálne úsilie a prijali efektívne opatrenia na podporu projektov prioritne v realizačnej fáze, s cieľom zrýchlenia čerpania finančných prostriedkov zo ŠF a KF a zároveň pri ďalších výzvach zabezpečili výber projektov, ktoré sú schopné prispieť k naplneniu cieľov OP.

Navrhované opatrenia umožnia urýchliť implementáciu projektov a vytvoriť tak predpoklad, aby finančné prostriedky alokované pre Slovenskú republiku zo ŠF a KF v PO 2007 – 2013 boli do konca programového obdobia pri využití pravidla n+2, do roku 2015 vyčerpané.